

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1940. ÁPRILIS 6.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

II. EVFOLYAM 14. SZÁM.

**Metro-
verseny
1940**

**Ne hagyd magad
Rákospalota!
Fel a zászlót!
Közeledik a finis!
Utolsókból lesznek
az elsők!**

Burgh

ITT

SEMMELWEIS

Folytatja diadalútját a **STUDIÓ**-ban!

IS

A nőnek mindig sikerül!

Megkacagtatja a **Corvin** közönségét!

OTT

AMANDA

Nagy sikerrel indult a **DÉCSI**-ben!

IS

VÁRLAK

Kilenc hete fut a **PALACE**-ban!

MINDENÜTT

HUNNIAFILM!

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

II. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM.
BUDAPEST, 1940 ÁPRILIS 6.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:

ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:

VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Bajza-utca 18.

Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári

csekk számla száma: 15.410.

Kiadótulajdonos.

a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:

Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:

Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:

egy évre 30 pengő

fél „ 16 pengő

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.

Telefon: 146—346.

Lakás: XI., Fürj utca 4. T.: 257—036.

VÁCZI DEZSŐ

Lakás: VIII., Üllői út 42. T.: 136—386

Készült a **Centrum Kiadóvállalat Rt.**
nyomdájában.

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.

Telefon: 144—422, 144—423

Felelős vezető: Csontos Lajos.

TARTALOM :

A Kormányzó szózata	1
Második Magyar Filmhét	2
A magyar film export-lehetőségei: Kádár Miklós	2
Kultúrfilm: A kultúrfilmrendelet módosítása Leáll-e a gyártás?	3
Új filmek: Finnország lángokban	3
A kis csitri	3
Amanda két élete	4
Ifjuság	4
Kongo Express	5
Premiermozik műsora	4
A magyar filmgyártás az árvízka- rosultakért	5
Mozi	6
Nancy Kelly	6
Kinotechnikai Társaság: Az előhívó-oldatok kondíciójá- nak ellenőrzése és mérése: Mor- vay György	7
Premier Plan: Kolba Gyula	3
Hírek	9
Híradók	10
Szakirodalom	11
Lola Lane	11
Filmcenzura	12
Lapszemle	III

Hirdetők:

Metro	I
Hunnia	II
Agfa	4, III
Universal	5
Molnár F.	12
Torda	III

MAGYAR FILM

A KORMÁNYZÓ SZÓZATA

Magyarország Kormányzója repülőgépen megtekintette az elárasztott országterületeket és szemleútja után a miniszterelnökhöz intézett legfelsőbb kéziratában felhívta a magyar társadalmat az árvíz sújtotta területek károsultjainak megsegítésére. A Kormányzó szózata minden magyar emberhez szólt és minden szívben megértésre talált. A társadalom minden rétege megmozdult, hogy a felhívás értelmében „adjon mindenki annyit, amennyit meg sem érez, de adjon, hogy résztvegyen a nemzet jótékony lelkének egyöntetű megmozdulásában”.

A Kormányzó szózata visszhangra talált a filmszakmában is. A Filmkamara vezetősége azonnal összehívta a választmány munkakörét betöltő bizottságot, hogy a felhívásnak minél előbb, minél hathatósabban eleget tegyen a szakma is. A bizottság a kérdés elintézésére leghelyesebbnek azt a megoldást tartotta, és ilyen értelemben határozott is, hogy a szakmai cégek az MMOE és az OMME keretében ajánlják fel támogatásukat az árvíz-kormánybiztosságnak, míg a Kamara tagjai személy szerint a Kamara útján juttassák el adományait. A kamarai bizottságban mindkét egyesület vezetőségének képviselője jelen volt és így mindhárom vonalon megindulhatott a gyűjtés.

A Kormányzó szívből jövő és szívhez szóló szózatát mindenütt áldozatkészen fogadták. A magyar filmszakmának amúgyis nemzeti feladatokat kell betöltenie. A szakma működése üzleti vonatkozásban a nemzet gazdasági életét érinti. Minden megnyilvánulása azonban egyúttal a magyarság szellemi életére is hatást gyakorol. A szakma sokféle rétegében dolgozók tehát lépten-nyomon érezhetik, hogy munkásságukkal, saját és üzletfeleik életkorán túlmenően, közérdekeket is hivatottak szolgálni. Éppen azért meg vagyunk győződve arról, hogy Magyarország Kormányzójának szózata szakmánkban fokozott megértésre talál, amelynek eredménye még a szakma mai küzdelmes időszakában sem maradhat el.

Nyúljanak meg a szívek és a zsebek! Az előkelő cégek pénztárai és a szakma jólkereső nagyjainak pénztárcái adakozzanak épp oly áldozatkészséggel, mint küldjék el filléreiket a szakma névtelen munkásai. Összedőlt vályogházak ezrei helyett kell új hajlékot építeni a károsultaknak, hatalmas elpusztított területeket kell újra megművelhető állapotban visszaadni a magyar föld árvíz sújtotta művelőinek.

Hajléktalan, elmenekült magyar családoknak kell újra biztosítani a megélhetést és munkát. Ehhez rengeteg pénz kell, mégpedig sürgősen. A magyar társadalom a legelső magyar ember hívó szavára áldozatkészen megmozdult. Vegye ki illő részét a magyar filmszakma is!

Második Magyar Filmhét

A keresztény, nemzeti, magyar filmgyártás első esztendejében, a gyártási válság súlyos hónapjaiban, 1939 júniusában, Lillafüreden, a magyar filmélet irányítói, a szakma bevonásával Filmhétet tartottak, melyen a magyar filmgyártás legégetőbb kérdéseit beszéltek meg és a legjobban sikerült magyar filmeket jutalmazták.

Az akkori legfontosabb kérdés, kevéssel a Filmhét lezajlása után megoldást nyert. A szünetelő műtermek kapui még a nyári folyamán megnyitották a gyártók előtt s egyik magyar film a másik után készült el.

Ma valamivel kedvezőbb a helyzet. Nem az a kérdés: hogyan indítsuk el a gyártást, hanem a megindult gyártás további zavartalan munkáját és a fejlődést kell biztosítani.

Az elmúlt gyártási évadban készült filmek között olyan kiugró sikereket könyvelhett el a szakma, amelyek komoly ígéretekkel nyújtanak a jövőre. Esetleges újabb leállás viszont a fejlődő magyar filmgyártás visszaesését is jelenti.

Változott a helyzet tavaly óta nemzetközi viszonylatban is. Az elmúlt esztendőben az európai és a tengerentúli filmgyártó nemzetek a hetedik vellel nemzetközi filmversenyre, valamint az első cannes-i filmparádéra készülődtek. A lillafüredi Filmhét a háború kitörése előtt egy-két nappal befejeződött ugyan, a cannes-i versenyekre azonban a feszült nemzetközi helyzetben már nem kerülhetett sor.

Nem tudjuk: lesznek-e az idén nemzetközi filmseregszemlék? Annyi mindenetre bizonyosan vehető, hogy ha rendeznek is filmversenyeket, a mai helyzetben arról igen sok nemzetgyártói távolmaradnak. Kétségtelen, hogy a versenyek és kiállítások, mint minden más művészeti ágba, a filmterén is serkentőleg hatnak a fejlődésre. Az idén tehát fokozottan indokolt a magyar Filmhét megtartása.

Változtak azonban a magyar filmek külföldi piacának lehetőségei is. Ma filmjeink keresettebbek külföldön, mint bármikor a hangos film elterjedése óta. Ezt a helyzetet ki lehet és ki is kell használni mind filmkereskedelmünk, mind kultúránk szempontjából. Erre a célra azonban

nemcsak jó magyar filmek kellene, de szükséges az is, hogy a külföldi vevő kikereshesse filmjeink közül a piaca számára legjobban megfelelőköt. A válogatásra legjobb alkalom a filmverseny.

ÖSKERESZTÉNY

diplomás, kamarai tag,
színházi és filmkörökben jártas,
PERFEKT GYORS-ÉS GÉPIRÓNÓ
nyelvtudással elhelyezkedne.
Esetleg titkárnói, üzletvezetői bizalmi állást is vállalna, Komoly munkaező. Szíves megkeresések:
Dr. Nádory Béla XI. Fehérvári-út 7. I. I. címre.

A magyar filmélet irányítói a tavalyi nehéz helyzetben felismerték a Filmhét jelentőségét s a kétédekők és aggodalmaskodók véleményével szemben megrendezték a lillafüredi találkozót. Az idén az elmúlt hónapok gyártása,

a nemzetközi viszonyok, sőt a magyar filmek külföldi piacának helyzete is még inkább indokolják a Filmhét megrendezését.

Ha pedig megtartjuk a Filmhétet, kivá-

A magyar film export-lehetőségei

Néhány évvel ezelőtt a magyar film még sem minőség, sem mennyiség szempontjából nem ért el olyan eredményeket, hogy komolyan foglalkozhatott volna kivitellel. Az a néhány film, amely mégis külföldre került, nem kiváló minősége miatt érdemelte ki a külföld érdeklődését, hanem egyedül magyarul beszélő volta vonzott közönséget az idegenbe szakadt magyarok köréből. Tehát csakis az összefüggő magyar nyelvterületek (Északamerikai Egyesült Államok, volt Csehszlovákia) jöttek számításba kiviteli szempontjából. Az idegenajkúak még nem figyeltek fel a magyar filmre, mert nem volt olyan filmünk, amely az amerikai, német, angol, francia filmek mellett felűnést tudott volna kelteni. Ez volt a helyzet egészen mostanáig.

Ma azonban sok minden megváltozott az előnyünkre. Nagy a vállalkozókedv és, ha minden terv megvalósul, ha az állandó termelést biztosítják, kb. évi 40 filmre számíthatunk. De nemcsak mennyiség szempontjából, hanem minőségileg is öröndetes javulást észlelhetünk. Elég, ha csak a *Halálos tavasz* példáját vesszük: sikerének híre messze túlnőtt határainkon. De a *Halálos tavasz*-on kívül nem egy idei filmünk megállja a helyét a külföldi filmekkel való összehasonlításban is.

A háború kitörése viszont hátrányos helyzetbe hozta azokat az államokat, amelyek a külföldi piacokat ellátták filmekkel. Franciaországban úgyszólván teljesen megbénult a gyártás, Németország sem tudja valószínűleg azt a mennyiséget produkálni, mint az előző években, sőt, még a háborúban részt sem vevő USA gyártása körül is bajok vannak. De nemcsak a gyártás csökkentésében, hanem a már legyártott filmek szállítása is nagy nehézségekbe ütközik. Mindezek következményeként úgyszólván egész Európában felűtötte fejét a filmhiány.

A film nélkül maradt államok a régi filmforrások kikapadásával természetesen új területek után néznek, ahonnan — legalább részben — pótolni tudják a hiányt. Így ráterelődhettek a figyelem Magyarországra is. Hova tudnánk exportálni? A Balkán kezd már felfigyelni a közeli Magyarország filmjeire. Az elmúlt hetekben járt Jugoszláviában Kozma Miklós, a Magyar Filmiroda elnökigazgatója, aki, mint ismeretes, eredményes tárgyalásokat folytatott filmkérdésekben. Utján szerzett tapasztal

atos azt alaposan előkészíteni, hogy a szakma találkozója meg is valósíthassa az eléje tűzött célt.

Április elején vagyunk. Még két hónap áll rendelkezésre a nyári versenyekig. Nem túl hosszú, de elegendő, ha jól kihasználják.

Kérünk tehát döntést az idei Filmhét ügyében s aztán, ha elhatároztuk, fogjunk komolyan hozzá az előkészítő munkához, hogy a második magyar Filmhét gyártási és művészeti szempontból megfelelhesen a várakozásnak.

talatiról szóló nyilatkozatából kitűnik, hogy a jugoszláv közönség szeretettel fogadta a magyar filmeket és Jugoszlávia kapui mindig nyitva állanak a jó magyar filmek befogadására. De a többi Balkán-állam is — kiéptve a filmkapcsolatokat — kitűnő exportlehetőségeket ígér. Skandinávia is szorult helyzetben van a filmhiány miatt. Természetesen ezek az államok is igyekezni fognak különböző helyekről kielégíteni filmszükségeiket. Kívánatos volna, ha például Svédországgal meg tudnánk egyezni a magyar filmkivitele ügyében. Viszont akár mi is importálhatunk svéd filmeket, mert nálunk is fenyeket a filmhiány és a velencei *Biennale* tanúsága szerint a svéd filmek magas művészeti fokozatúak, úgy, hogy a magyar filmkultúra csak nyerne a legjobb svéd filmek megismerésével.

Mik az alapfeltételei a kivitelnek? 1. Megfelelő számú, még pedig jó filmgyártása, 2. a külföldi piacok megszervezése, propaganda.

Az első feladat tehát a folyamatos gyártás biztosítása, hogy a külföld számára megfelelő mennyiségű film álljon rendelkezésre. (A minőség kérdése nem tartozik e cikk keretei közé.) Minél több magyar film gyártásának érdekében meg kell oldani a *Hunniát* fenyegető gyártásválságot, valamint fel kellene függeszteni azt a megállapodást, amely a *Magyar Filmirodát* legfeljebb évi hét filmgyártására kötelezi. A *Filmirodában* egymásután jelentkeznek a gyártók, de az kénytelen őket a megállapodás miatt elküldeni. Így a műterem körülbelül nyolc hónapig üresen áll, hiszen hat filmet már három hónap alatt elkészített a gyár. A magyar filmek számának emelése pedig nemzeti érdek, nemcsak a kiviteli miatt, hanem, hogy a mozik műsora — a jövőben előreláthatólag csekélyebb számban behozatalra kerülő külföldi filmek ellenére is — biztosítva legyen.

A második, szintén nagyon fontos feladat: a propaganda. Még tavaly, a lillafüredi Filmhét idején felvetődött az ötlet, hogy a *Biennale* mintájára állandósítsák a *Filmhétet*, hívjanak meg külföldieket és így Lillafüred a kis államoknak második Velencéje lehetne. Ha idén is megrendezik a Filmhétet, oda kellene hatni, hogy az előbbi életrevaló ötlet megvalósuljon. A nemzetközivé tett *Filmhét* olyan világraszóló megnyilatkozása lenne filmkultúránknak, hogy előre nem látható lehetőségeket nyitna a magyar film előtt.

KADAR MIKLÓS

KULTÚRFILM

A kultúrfilmrendelet
módosítása

A magyar filmgyártás támogatása érdekében a MAGYAR FILM-ben kifejtett állásfoglalásunk helyességét ismételtten igazoták már a gyártás iránt mindenkor megértéssel viseltető kormány rendelkezései. Ilyen intézkedés volt a magyar rövidfilmgyártás támogatására kiadott rendelkezés is, amely előírta, hogy a rövidfilmek 30%-át magyar kultúrfilmekből kell összeállítani.

Sajnos, a helyes célra törekvő rendelkezéseket néha előre nem látott körülmények kisebb-nagyobb mértékben meghiúsítják. Ez történt a rövidfilmgyártás terén is. A magyar filmkultúra fejlesztését célzó kultúrfilmrendelet megjelenése után a rövidfilmgyártással azelőtt is foglalkozó Magyar Filmiroda Rt. és a Kovács és Fahidi cég mellett szép számban vállalkoztak más gyártók is kultúrfilmek forgatására és a filmcenzura soha nem látott mértékben engedélyezte az elszaporodott kis filmeket, amelyek közül az arra érdemesnek ítéltet a kötelező arányszámba beszámíthatóknak nyilvánította.

A forgalomban lévő külföldi rövidfilmek száma indokoltá is tette a magyar kultúrfilmek elszaporodását és a gyártók joggal hihették, hogy magasabb színvonalú kultúrfilmekkel gazdagítják a magyar filmkultúrát, mert hiszen a rendelet következtében lehetőség kínálkozik a nagyobb költséggel készülő rövidfilmeknél is arra, hogy megtalálják üzleti számításait. A színvonal emelése pedig nemcsak a kormány kulturális céljai közé tartozik, de úgy látszott, hogy ez a szakmának és a nagyközönségnek egyformán javát szolgálja.

A körülmények azonban kérésztülhúzták a magyar filmélet felsőbb irányításának elgondolását. A világesemények filmszerű gyorsasággal hétről-hétre változatos híradófelvételekre adnak alkalmat, úgy hogy nagyon erős konkurrénciára virágozott fel a külföldi híradókban a magyar filmpiac. Kétségtelen, hogy a nagyközönség érdeklődésével nézi az újságokból és a rádióból ismert fontosabb hírek megelevenedését a mozivásznon és így érthető a külföldi híradók elterjedtsége. Indokolt is, hogy ezekben a hónapokban, amelyeket a filmművészet fejlődésében talán mint a „híradók korát” fogunk emlegetni, a film az általános műveltség terjesztésében kijáró szerepkörét ezen a téren is betöltse. Ez azonban nem lehet a magyar filmkultúra rovására. Az idegen híradók, — amelyeket a rendelet, sajnos, nem számít be a százalékba — elveszik a helyet a magyar kultúrfilmek elől s ha ez a helyzet nem változik, rövidesen megint ott leszünk, hogy csak egészen kis költséggel készült, silány rövidfilmeket érdemes üzleti alapon gyártani.

Bármennyire szolgálják is az általános ismeretek terjesztését a külföldi híradók, nem lehet vitás, hogy a mai helyzet nem felel meg azoknak a céloknak, amelyeket a kormány a magyar rövidfilmek százalékos kötelező bemutatását előíró rendelettel meg akart valósítani.

Értesülésünk szerint felmerült a gondolat, hogy módosítani kellene a kultúrfilmrendeletet oly módon, hogy a kormány eredeti elgondolásának megvalósítását biztosítani lehessen.

A rövidfilmgyártók természetesen szorgalmazzák a módosítást, hogy gyártásukat a mai nehéz helyzetből átmenthessék, míg a mozisok a változás ellen foglalnak állást. A kérdésben, úgy tudjuk, az illetékes hatóságok még a nyár előtt meghozzák döntésüket.

Leáll-e a gyártás?

A tavasz beköszöntésével sajnos, úgy látszik, rendszeresen bekövetkezik a magyar filmgyártás megtorpanása. Emlekeztes az elmúlt év hosszú gyártási válsága, amelyet azután az év második felében sikerült megoldani olyan mértékben, hogy egészen a legutolsó hetekig — kisebb leállásoktól eltekintve — dolgoztak műtermeinkben.

Az elmúlt hetekben ismét különböző változatokban emlegették a magyar filmgyártás körül mutatkozó nehézségeket s a szakmában villámgyorsan elterjedt a hír, hogy újabb leállás veszélye fenyeget. Valóban: úgy látszik, hogy a nehézségeket nem sikerült áthidalni s magint csendes napok következnek a Hunniában, míg a Filmirodában sem tarthat sokáig a forgatás a mai körülmények között.

A Filmkamara közelmúltban megalakított gyártási bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott a munka biztosításának kérdésével és felkérte Kiss Ferenc miniszteri biztost, hogy terjessze elő a kamarai bizottság ezirányú javaslatát a legilletékesebb fórumokhoz: a miniszterelnökhöz és a pénzügyminiszterhez.

Több ízben kifejtettük már a MAGYAR FILM hasábjain, hogy a mai helyzetben mennyire szükséges minden szempontból a magyar filmgyártás folyamatosságának biztosítása. Ismételtten hangsúlyoztuk azt is, hogy illetékesek a múltban mindig a legnagyobb megértéssel siettek a magyar filmgyártás támogatására. Epen ezért várakozással tekintünk a miniszteri biztosi missziója elé, abban a meggyőződésben, hogy illetékesek most is meg fogják találni a helyes megoldást.

A
MAGYAR
FILM
az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!

ÚJ FILMEK

Finnország lángokban

Összeállította: Cserépy László

Laboratórium: MFI

Beszél: magyarul

Magyar szöveg és beszéd: Cserépy László

Hossza: 920 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Hausz Mária

Bemutatta: Lloyd, március 28.

*

1940. nyarán az egész világ sportoló fiatalságát akarta vendégül látni Suomi szabad földje. De közbeszólt a történelem... Oroszország haditámaszpontokat követelt magának Finnország földjén. Suomi népe úgy érezte, hogy alig két évtizede visszaszerzett függetlensége veszedelembé került. Mannerheim tábornok mögött töretlen hittel áll az elszánt finn nemzet. Paasikivi egyezkedni próbált kormánya nevében a szovjettel. Hiába. November 30-án reggel a szovjetsapatok Suojärvinél átlépték a határt. A szovjet csapatai 1800 km hosszúságú fronton érnek főirányból támadnak. Csak északon nének el sikereket, nehézharcok után elfoglalják Petsamot. Százzámra érkeznek orosz foglyok a táborkba. A fronton egyre nagyobb erővel és tömegekkel támadnak az oroszok, de a védelem tartja magát. A finn „öngyilkos század” bázisát átváltotta: az orosz állásokon észrevétlenül keresztülhalva megrongálják a murmanszki vasútvonalat, Suomussalmi! A finn hadsereg legendáshírű hőstettei közül is kiemelkedik ez a név. Maroknyi sereg győzött itt le hetvenszeres túlerőt. Kallio elnök öszintén feltárja a nehéz helyzetet és segítséget kér. Mäki és Nurmí Amerikába utazik. Február! A szovjet repülők tevékenysége fokozódik. Viipuri már csaknem teljesen romhalmazzá vált. A szovjet gőzhenger szörnyű erővel támadja a Mannerheim vonalat. Vér áztatja Suomi földjét... A finnek hősi harcukkal megnyerték az egész világ elismerését.

*

A pármillió kis finn nép véres szabadságharcra, száznegyven napos elszánt küzdelme perreg le előttünk ezen a filmen szomorú, döbbentető valóságban. A híradókban röviden már láttuk az eseményeket, a lapokban táviratok és hosszabb tudósítások özönéből ismertük meg annakidején napról-napra Észak küzdelmét a Kelettel, mégis, így, egységesen, bő kiegészítéssel ma, a finn-orosz béke megkötése után, úgy hat reánk ez a nagy filmtárgy, mint valami újdonság, főként: mint egy képes történelemkönyv tragikus fejezete.

V. D.

A kis csitri

(The Underpup)

Irtó: Grover Jones és J. A. R. Wyle

Rendezte: Richard Wallace

Főszereplők: Gloria Jean, Nan Grey

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2443 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Universal

Bemutatta: Scala, április 2.

Babszit, a külvárosi kislányt nagy megfeszítettség éri: a milliomos csitrik gyermekklubja, a Pingvin-szövetség, meghívja őt a hegyekbe nyaralni. Itt azonban nagy családás éri: a milliomoslányok sátrakban laknak és az a passziójuk, hogy maguk végeznek minden házimunkát — akárcsak Babszi otthon. Szegényké másképpen képzelte el a gazdag gyerekek életét és bizony nem nagy örömet lel a mosogatásban. De ez még hagyján, nagyobb baj, hogy nyaralótársai, a Pingvinek mind egyénruhát viselnek, neki azonban tilos, mert csak vendég és szegény külvárosi leány léte nem remélheti, hogy az előkelő szövetségbe felvegyék. Cecilia Layton, a gyermekklub elnöke, ezt meg is mondja neki. Nem is maradt volna a „pingvinek” között, ha Janet Cooper, egy másik gazdag lány, közel nem férközött volna a szívéhez. Janet a legszomorúbb gyermek a telepen, mert szülei nem férnek meg egymással és a békés családi otthonra vágyó kislányt boldogtalanná teszi ez a viszálykodás. Bánatát elpanaszolja Babszinak, aki ámulva hallgatja. Az okos kislány megérti, hogy nem mindig irigyléreméltóak a gazdag emberek. Babszi legfőbb bizalmasa a nagypapája és neki ír, csónálon valamit, hogy Cooperék kibéküljenek. A nagypapa talpig becsületes régi vágású ember, aki Babszit imádja és az ő kedvéért azonnal Cooperékhoz siet. Pont idejében érkezik, mert a házaspár éppen a válásról tárgyal, de a nagypapa kidobja az ügyvédek és szülői kötelességükre figyelmezteti a veszekedő párt. Cooperék meglátogatják a telepen Janetet és megígérik neki, hogy a békesség kedvéért kislakásba költöznek és olyan boldogan fognak élni, mint Babsziék. Janet öröme fokozza, hogy Babszi segítségével a „Pingvinek” úszóversenyén legyőzi a kevély Cecilia Laytont és ő lesz a klub elnöke. Janet bevásároltatja fegyvertársát, aki büszkén ölti fel a „Pingvinek” irigyelt egyénruháját.

*

Amerika egymásután termeli ki, fedezi fel a film gyermekstárjait. Merthát két-három év és Jackie Coogan megnősült, sőt már el is vált, Mickey Rooneyt is elkapta a szerelem, Deanna Durbinből pedig mennyasszony lett. Az utóbbi felfedezője, Joe Pasternak tehát kénytelen volt új filmsodagyermek után nézni és sikerült is prezentálnia egyet a mozikközönségnek. Gloria Jean a neve a kis csillagnak, aki gyermekhez méltóan bájos, úgy játszik, mint a felnőttek és olyan hangja van, mint egy operaénekesnőnek. A kis csitri meghódította a közönséget. És egy olyan mesét sikerült köréje iratni, hogy az minden jelenetével mégjobban érvényre juttatja Gloria Jean személyét és képességeit. Aki szereti a gyerekeket — és ki ne szeretné?! — az megnézi és soha sem felejtje el ezt a filmet.

V. D.

Amanda két élete

(Carefree)

Irtta: D. Nichols

Rendezte: Marc Sandrichs

Zene: Irving Berlin

Főszereplők: Fred Astaire, Ginger Rogers

Gyártotta: RKO

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2227 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Hunnia

Bemutatta: Décsi, április 4.

*

Amandának Steve a vőlegénye, de a szeszélyes lány kétszer is felbontja az eljegyzését. A fiatalember barátjához, dr. Flagg-hoz fordul és arra kéri, vizsgálja meg mennyasszonyát, nincs-e valami lelki baja. Dr. Flagg pszichoanalitikus, álomképző vacsorát rendel a lánynak, mert az álomból akar diagnózist csinálni. Amanda az orvosról álmodik, de szegényei elmondani a szerelmes álmot és egy zürzavaros álmot hazudik, amelyből dr. Flagg azt állapítja meg, hogy a lány tele van gátlással. Elaltatja Amandát, hogy felszabadítsa lelkét és azt tegye, amit tudatalattija akar. Amanda első dolga, hogy Flagg nyakába borul. Végül azt is bevallja az orvosnak, hogy őt szereti és nem a vőlegényét. Erre az orvos azt szuggerálja Amandának, hogy Stevet szereti. A lány most úgy viselkedik, ahogy Flagg akarta. Steve túlarad a boldogságtól, hogy végre meghódította a szeszélyes lány szívét. Flagg megbánja, hogy Amanda szívét mesterségesen elfordította magától, mert ő is szereti a lányt. Szeretné visszacsinálni a dolgot. De ez most már nehézségekbe ütközik, mert az esküvő veszedelmesen közeledik. Rengeteg mókás helyzet után, amit a szugesztio gyakorlat a lányra, végül tisztázódik a helyzet és Amandát nem Steve, hanem Flagg vezeteli oltárhoz.

*

A világhírű filmtáncospár négy olyan új kreációt mutat be, hogy a néző megfeledkezik a film meséjéről, majdnem nem érdekli, mert alig várja: mikor következik egy újabb muzsika egy újabb tánca. Van a filmben egy álomtánc, ködös, földöntúli, amelyet karakteréhez híven, lassított felvétellel mutatnak be. Álomszerűen szép látvány. Ginger Rogers és Fred Astair úszik a levegőben. Fred Astair golf-táncszólója bravúros. A „The Yam” a sláger, ez a legíríssebb amerikai táncosoda, amit együtt lejt a film két sztárja. Végül egy szerelmes keringőről kell megemlékeznünk, amelynél művészbet alig láttunk eddig. És mindettől eltekintve, a film cselekménye is teljesen új, mert pszichoanalitikai ötleten alapul.

V. D.

Ifjúság

(Les beaux jours)

Irtta: Charles Spaak és J. Viot

Rendezte: Marc Allegret

Zene: G. van Parys

Főszereplők: Simone Simon, Jean Pierre Aumont, Raymond Rouleau, Catherine Fontenay, Roland Toutain

Gyártotta: Select Film

Beszél: franciául

Magyar szöveg: Lándor Tivadar

Hossza: 2563 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Kárpát

Bemutatta: City, Atrium, április 4.

*

Sanders Szilvia kedvence egy előkelő leánynevelő intézetnek. Egyszerre híre terjed, hogy Sanders, a nagy bankár, Szilvia atyja csödbe került és öngyilkos lett. Szilvia Párisba megy, s állást keres. Felkeresi egyik volt tanárnőjének fivérét Borist, aki orvos, de éjjel egy bárban zongorázik, hogy fenntartsa magát. Az el is helyezi őt egy szerkesztőségben, mint gépirónót. Boris és Szilvia jó barátok. Boris révén Szilvia megismerkedik néhány diákkal, köztük Boris legjobb barátjával, Pierre-rel. Egy napon kirándulnak vidékre. Boris nem mehet el, nem szabadulhat a bárból. A kiránduláson Pierre és Szilvia egymásba szeretnek. Hazaérkezve egy csokrot és egy levelet talál lakásán, melyben Boris megvallja neki szerelmét. A két szerelmes megdöbben. Közölni akarják Borissal, hogy Szilvia már Pierre-t szereti. De mikor megtudják, hogy Boris súlyosan szívbajos, nincs szívének, hogy a betegnek megmondják az igazat. Közben Pierre, aki falusi majorosgazda fia, megtudta, hogy atyja évről-évre egy darab földet ad el, hogy fia tanulmányainak költségeit fedezze. Pierre, aki ragaszkodik az ősi rögöz, nem akarja ezt tovább megengedni és miután Boris halálos ágyánál összeveszett Szilviával, otthagyja sikeres tanulmányait, hazautazik, hogy ősei földjét művelje. Szilvia utánamegy és együtt művelik az ősi rögöt.

*

Diákszálló a Quartier Latin-ban. Medikusok, bölcsészek, jogászok. Egyik szegényebb, mint a másik. De egyik vidámabb a másiknál. A fiatalságuk, a reményük legyőz minden gondot. Ide csöppen Simone Simon, ez a szegény fűszál a szó fizikai és lelki értelmében. Egy öngyilkossá lett, tönkrement bankár egyetlen leánya, aki atyjától csak a pusztá nevet örökölte. Űde tavaszi lehet ez a negyvenkilós kislány, ez a csúnyaságában is kellemes, sőt szép, egészséges, friss teremtés. Hogy mi történik a filmben, nem fontos. Az ifjúság gondtalan élete, ösztönei, bimbózó érzelmei, Páris illata, hol derű, hol borús, szóval: ezernyi apró részlet a fontos, az értékes, a mulatságos, a megható. Ezek avatják a filmet különlegessé, emlékeztetessé.

V. D.

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
OMNIA
RADIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URÁNIA

Ifjúság
Egyetlen éjszaka
Ifjúság
Asszonyok
Amanda két élete
Ha eljön a holnap
Makrancos úr
Jesse James
Oz
A kis csitri
Kongó Express

ápr. 4-től
ápr. 15-től
ápr. 4-től
márc. 19-től
ápr. 3-tól
márc. 23-tól
ápr. 4-től
ápr. 5-től
márc. 21-től
ápr. 2-től
ápr. 3-tól

Kárpát
MFI
Kárpát
Metro
Hunnia
Universal
Tobis
Fox
Metro
Universal
UFA

Kongó-Express

Írta: Johanna Sibelius

Filmre írta: Ernst v. Salomon és Borsody Ede

Rendezte: Borsody Ede

Zene: Werner Borchmann

Főszereplők: Marianne Hoppe, Willy Birgel, René Deltgen

Gyártotta: UFA

Beszél: németül

Magyar szöveg: K. Halász Gyula

Hossza: 2490 méter

Cenzúra: aluli

Kölcsonzó: UFA

Bemutatta: Uránia, április 3.

*

Brinkmann Renáta, akinek vőlegénye Gaszton egy kongói légitársaság pilótája, hirtelen elhatározással vőlegénye után utazik Afrikába. Gaszton ugyanis levelet írt Renátának, amelyben bejelentette, hogy szakít vele. Renáta a Kongoexpresszen megismerkedik Hartmann Viktorral, egy német farmerrel. Gaszton gépe lezuhant, a pilótafülkében viskis üveget talált a nyomozó bizottság, ezért távolították el a kitűnő repülőt állásából és vonták meg repülőengedélyét. Gaszton azóta nem találja meg önmagát, dúvad módjára él és mértéktelenül iszik. Estére Mollisonékhoz, egy régi farmercsaládhoz ígérték Gaszton. Gaszton a szabadkozó Viktorra bízta Renátát és megkéri, hogy vigye el kocsiján Mollisonékhoz, ő majd később jön. Mollisonék farmja felé az őserdőn át vezet az út, a kocsis motorja makrancoskodni kezd, hiába minden fáradozás, a hibát nem sikerül megjavítani. Gaszton előbb érkezik Mollisonék esté-

lyére s bár Viktor és Renáta jókésőre kerülnek elő, még mit sem sejt. Renáta itt tudja meg, hogy Gaszton nemes önfeláldozás áldozata, mert a viskít a repülőgép szerelője itta meg, aki a katasztrófánál életét vesztette és Gaszton csak azért nem leplezte le, nehogy özvegyétől, gyermekeitől megvonják a nyugdíjat. Renáta ezek után úgy érzi, hogy nincs joga szíve szavát követni és Viktor kedvéért Gasztont elhagyni. Gaszton megtudja, hogy Renáta és Viktor már előzőleg ismerték egymást. Felelősségre vonja Renátát, aki otthagyja a holtreszeg Gasztont és csalódottan visszautazik Európába. A gyarmat főkörmányzója szemlelőre érkezik s közben váratlanul megbetegszik. Titkára követelődzésére elindítják különvonatát, de már nem tudják megakadályozni, hogy a következő állomásról el ne induljon az egyvágányú pályán szembe a menetrendszerű Kongoexpress. Viktor kétségbeesésében a holtreszeg Gasztonhoz fordul, mert csak repülőgéppel lehet már megelőzni a katasztrófát. Gaszton startol gépével, Viktort viszi magával. A mozdonyvezető nem veszi észre Gaszton és Viktor kétségbeesett jeladásait. Viktor ejtőernyővel ugrik ki a gépből, Gaszton pedig gépével a robogó express alá veti magát, élete árán háritva el százak feje felől a katasztrófát... Hatalmas óceánjáró fut be Hamburg kikötőjébe s fedélzetén két boldog ember tér vissza az óhazába, Renáta és Viktor.

*

Néhány európai férfi különös életét ismerjük meg a legsötétebb Afrikában. Munkájukat, szerencséjüket, szenvedélyüket. És idevetted egy asszony, ebbe a szószertint és emberi dzsungelba. Az exotikus ország exotikus levegőjét sok igyekezettel próbálja érzékeltetni a film.

Willy Birgel áll a cselekmény középpontjában. Kemény férfiassága ebben az idegen környezetben érvényesül igazán, ahol ember legyen a talpán, aki megállja a helyét. Aki szereti az afrikai színes, más világot, sok gyönyörűséget találhat benne.

V. D.

A magyar filmgyártás az árvízkarosultakért

A Filmkamara, Kiss Ferenc miniszteri biztos felhívására, Tórey Zoltán dr. elnöklete alatt szerdán, április 3-án délután foglalkozott a kormányzó felhívással és a bizottság egyhangúan elhatározta, hogy az árvízkarosultak javára folyó segélyakció céljára a kamarai tagok egyhavi jövedelmük 1 százalékát ajánlják fel és pedig oly módon, hogy az állandó munkaszerződésben levőktől munkaadójuk vonja le az összeget és juttatja el a segítőalaphoz.

A gyártásban alkalmi szerződések alapján működők pedig legközelebbi filmjük honoráriumának 1%-át fizetik be a gyártó vállalatok útján. A nemes elhatározáshoz csatlakoztak maguk a gyártók is, akik a bizottsági ülés napjától számított egy évig minden egyes magyar film után 100 pengőt fizetnek az árvízkarosultak javára. A filmszakma többi testületi és vállalatai az akciót az 1%-os kulcs alapján bonyolítják le.

Beszélgjenek a számok!**HA ELJÖN A HOLNAP****Iréne Dunne és Charles Boyer együttes filmje**
A legnagyobb erkölcsi siker!! **A legnagyobb üzleti siker!!****A FORUM**egyheti bevétele felül volt a
30.000 pengőn
(Pontosan 30.889.40 pengő)

annak ellenére, hogy nagyszombaton csak két előadás volt

Az UNIVERSAL legújabb szenzációja:**A KIS CSITRI****Főszereplő: GLORIA JEAN****Április 2-án mutatta be a SCALA**UNIVERSAL FILM R. T.
VIII., Népszínház-utca 21.
Telefon 138-447, 138-448

M O Z I
SZERKESZTI: MORVAY PÁL
A MMOE ÜGYVEZETŐ ALELNÖKE
MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELYESEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

Felhívás

Kormányzó Urunk kéréssel fordult a magyar társadalomhoz árvízkarosult magyar testvéreink megsegítése érdekében. A Főméltóságú úr senkire sem akar elviselhetetlen terheket róni, mindenkit csak arra kér: adjon annyit, amennyit különösebb megerőltetés nélkül adni tud. Elvárom, hogy a mozi-társadalom ennek a felhívásnak eleget fog tenni.

Adományát minden mozgószínház április 15. -és 21. között átveendő magya-
híradójának átvételekor juttassa el a Magyar Filmirodához, ahol azt

össze fogják gyűjteni és Egyesületünk összegyűjtve fogja illetékes helyre eljuttatni.

Az adományok összegszerűségét illetően az a kérésem, hogy mindenki legalább magyar híradója egyszeres kölcsöndíjának megfelelő összeggel adakozzék, aki azonban teheti, szabja meg adományát magasabb összegben.

Hazafias üdvözlettel
Bencs Zoltán dr.
orsz.-gy. képviselő,
az M. M. O. E. elnöke.

FIGYELMEZTETÉS

Felhívjuk kartársaink figyelmét arra, hogy a jövő évi műsorok összeállítására vonatkozólag a hatósági szabályozások ez-ideig nem történtek meg. Mindenki saját érdekében cselekszik, ha e szabályozásra vonatkozó rendeletek kiadása előtt a jövő évadra semmiféle külföldi filmre vonatkozó kötetést sem eszközöl, ideértve nemcsak a slágerfilmeket, hanem a rövidfilmeket és híradókat is, mivel ellenkező esetben súlyos károsodásnak teheti ki magát.

**MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELYESEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE**

Morvay s. k., Ruttkay s. k.
alelnökök.

HELYÁRAK BEJELENTÉSE

Felhívjuk valamennyi kartársunkat, hogy közérdekből egyszerű levélben, vagy levelezőlapon közöljék a Mozi Egyesülettel ez idő szerint érvényben lévő legalacsonyabb, legmagasabb és átlagos rendezési helyárait, valamint szokásos mérsékelt vagy felemelt árú előadások esetén alkalmazott legalacsonyabb és legmagasabb átlagos helyárait.

Morvay Pál s. k.
az M. M. O. E. ügyv. alelnöke.

Hollywood az ellentétek városa. Ott tündökölnek a legnagyobb karrierek, ott sötétlenek a legnagyobb bukások, az óriási gázsík csillagászati számokban és éhbérek, cifra nyomorúság találkoznak egymással. Itt készülnek a világ legjobb filmjei, de hozzávehetjük: talán a legrosszabbak is.

A jó filmhez jó, sőt kiváló színészekre van szükség, még pedig állandóan friss, új erőkre, mert nemcsak ideiglenesen használnak el és öröklődnek fel a munka amerikai tempójú hajszájában, hanem felörlődik lassan a sztárok népszerűsége is. Elhasználódik, mint az idegek.

Ezért van mindig nagy öröm a filmbábelben, ha érdekes egyéniséget, új tehetséget fedeznek fel.

Most Nancy Kellyért ujjonganak a hollywoodi producerek, ezért a 19 éves világosbarna hajú, mandulavágású, kékszemű drámai színésznőért, akinek az alakja karcsú, mint a gazella, hangja ezüstösen cseng, lágy, érzelmes és izgató, a szó legtisztább művészi vonatkozásában. Nyugtalanító, drámai feszültséget hozó minden mozdulata,

NANCY KELLY

minden szemrebbenése. Nem világszépesség, akinek külsejében van a főerőssége, éppen ezért, sokkal nagyobb sikere volt első filmjében, amelyet a Fox-nál játszott.

17 éves korában véggezte a new-yorki „Dramatic School”-t és azonnal elsővonalbeli szerződést kapott a Broadwayra, ahol két évig ugyanazt a szerepet játszotta: a címszerepet a „Zsuzsánna és a vének” című szatirikus darabban. Itt látták meg Darryl F. Zanuck kutató szemei és egy hónap múlva már forgatták is első filmjét. Most, a „Jesse James” című technicolor-filmben, már mint Tyrone Power partnere, az egyetlen, óriási színészi feladatot jelentő drámai főszerepet játszotta. — Sírójelenetéről hosszú cikkeket írtak a lapok. Versenyeztek abban, hogy ki fedezte őt fel, nagyobb sajtója volt, mint legnépszerűbb kollégájának.

Mi is kíváncsian vártuk Nancy Kelly érkezését, nagy hír előzte meg és hogy nem csalódtunk benne, annak legjobb bizonyítéka az, hogy sietünk őt önnöknök is bemutatni lapunk hasábjain.

KINOTECHNIKAI TÁRSASÁG

SZERKESZTI: POZSONYI GÁBOR DR.

Az előhívó-oldatok kondíciójának ellenőrzése és mérése

A MAGYAR KINOTECHNIKAI TÁRSASÁG 1940. március 27-i ülésén
előadta:

MORVAY GYÖRGY

okl. gépészmérnök, a MAGYAR FILMIRODA mérnöke

A háborús gazdálkodás takarékoságát követel a külföldről származó vegyszerek és nyersanyagok tekintetében. Takarékoság, anélkül, hogy ez a minőség rovására menne, csupán az anyagok leggazdaságosabb felhasználásával érhető el. A leggazdaságosabb felhasználás a filmnyersanyagoknál a rontás elkerülését, vegyszereknél azok teljes kihasználását jelenti. Így a lehető legnagyobb pontossággal kell ismerni és mérni az előhívó előregedésének azt a határát, amelyen túl szürke és erőtlen a kópia (nyersanyagpazarlás) és amelyen alul a hívó előntése pazarlás (vegyszerpazarlás).

ti a meredekséget. Adott anyag és pontosan betartott hívásidő esetén a meredekség a hívóra jellemző.

Az általánosan használt *Agfa-féle gammaméter* megvilágító készülékénél egy lépcsős sötétedési éken át adott emulziót meghatározott időn át világítunk meg, a próbát a szokásos hívásidővel előhívva, azon az eredeti lépcsők negatív képét kapjuk. De egy egyenlő meredekségű negatív és pozitív kép egymást kiegyenlíti, azaz egymásra fektetve a kép egyenletesen szürke. Ezt a jelenséget hasznosítja a gammaméter vizsgáló készüléke. Különbő, ismert meredeklépcsőjű sötétedés-ékek

kor nagy gyakorlatot követel. Ha a méréshez használt emulzió karaktere nem állandó, kisebb eltéréseket kaphatunk. Egy-két tized gamma pontatlanság ugyan a kópián még nem vehető észre, de sohasem fogjuk tudni, hogy a gamma érték visszaesése a hívó közeli kimerülésének, vagy az emulzió egyenlőtlenségének következménye.

A próba kézi úton való előhívása a hívásidő és mozgatás egyenlőtlensége miatt nem mindig pontos. A gépen való próbahívás költséges és legtöbbször akkor nincs idő az elvégzésére, amikor ez a legszükségesebb, a legnagyobb munka idején. Gondos mérés esetén is elkövelhetünk 0.1–0.2 gamma hibát. A mérés pontatlansága miatt vagy túlkórán öntjük el a hívót, vagy túlkésőn. Egy szürke kópia, ha nem is használhatatlan, de semmiesetre sem járul hozzá a film élvezhetőségéhez.

A gazdaságosság és minőség fokozódó követelményei kifejlesztettek egy pontosabb és gyorsabb mérést. Az európai gammaméteres mérés az okozatot, az amerikai laboratóriumok az okot mérik. Egy hívó kimerülésének az oka a hívó vegyi megváltozása. Ez a kondícióváltozás az előhívás vegyi folyamatától és csekély részben a levegővel való érintkezéstől ered.

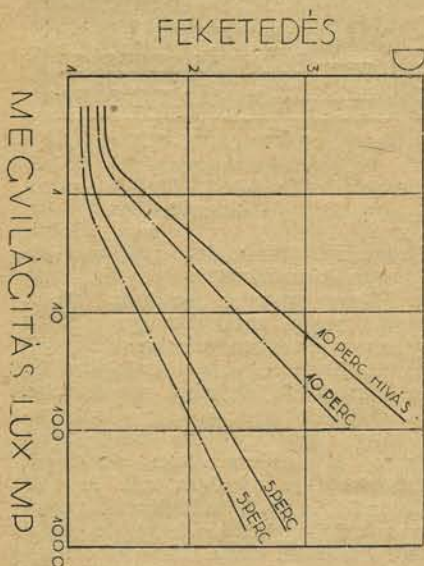
Az előhívás vizsgálatához tekintsük át röviden a fotográfia vegyi folyamatait. Az emulzió fényérzékeny alapanyaga a brómizist. Az emulzió brómizist zsemcséjén fény hatására ezüst atomok jelennek meg. Néhány százával kepezik ezek a szem számára még láthatatlan kép magvát.

Csak az utolsó évek kvantummechanikai felfedezései és rendkívüli pontossággal végzett mérései teszik lehetővé, hogy a latens, azaz megvilágított, de még elő nem hívott kép ezüsttartalma megmérhető. A latens kép csupán a szabad ezüstszemcsék számában különbözik az előhívott képtől. Az előhívás csupán ezeknek az elemi ezüstgöccsnek továbbfejlesztése vegyi úton. Az előhívó tulajdonképpen redukálószer, amely minden olyan szemcsét, amelynek felületén néhány ezüstatom van, színezüstté redukálja. Az előhívó többféle vegyszer oldata. Egy ilyen oldatban létrejövő vegyi folyamat nem az egyes anyagok molekulái, hanem azok ionjai között jön létre. Minden só, pontosabban disszociálódó só, ugyanis oldatban elektromos töltéssel bír, úgynevezett ionokra hullik szét. Ez a disszociáció. Ezek a disszociált ionok képesek csak vegyi hatás elvégzésére, pl. redukcióra. Egy folyadék savas, vagy lúgos voltát a folyadék térfogategységében lévő hidrogén ionok számával mérjük. Ez a hidrogénion koncentráció. Ennek a tizesalapú negatív logaritmusát a pH. A víz pH-ja 7, a lúgoké ennél több, a savaké kevesebb.

Az előhívó pH tartalma nagy befolyású az előhívás egész menetére. *Seyervetz* például bizonyította, hogy a finomszemcsés előhívó pH értéke csak 8 és 8.4 között lehet.

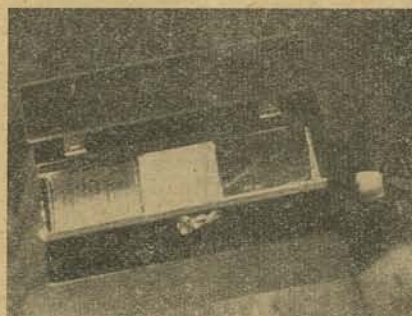
Vizsgáljuk az előhívó egyes alkotóelemeinek szerepét az előhívásban és ionok létesítésében. Minden előhívó, amint a köztudomású, négyféle alkotórészt tartalmaz, vízben oldott állapotban:

1. előhívó vegyszert (hívóalany),
2. konzerváló anyagot (szulfít),
3. lúgot (alkáli),
4. halogató anyagot (brómkáli).

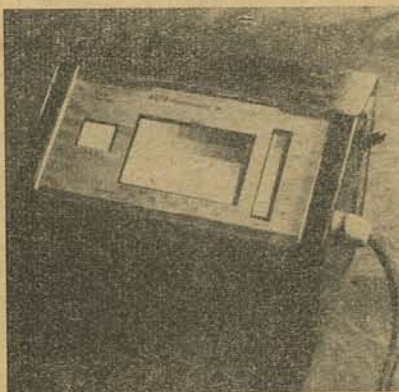

1. ábra. Az emulzió feketedési görbéje, különböző hívási idők esetén, friss (---) és használt (-.-.-) hívóval

Az alábbiakban az előhívó oldatok kimerülésével és ennek mérésével kívánunk foglalkozni. Az európai laboratóriumok szinte kivétel nélkül a gammametrikus eljárást alkalmazzák az előhívók ellenőrzésére. A mérés tulajdonképpen az emulzió feketedési görbéjének a mérése. Ez a feketedési görbe (1. ábra) jellemző az emulzióra, előhívóra és előhívási időre egyaránt. A görbe jellemzője a görbe meredeksége. Ez a meredekség az az arány (amilyen arányban a megvilágítás változásának a feketedés változása felel meg), amit *gammának* hívunk. Lúgban gazdagabb hívó, hosszabb hívásidő és kontrasztosabb nyersanyag általában növeli, míg használt hívó, rövid hívásidő csökken-

2. ábra. Agfa-gammaméter megvilágító szerkezete. A lépcsős sötétedési fény-szűrő jól látható

3. ábra. Agfa-gammaméter különféle meredekségű lépcsős szűrőkkel

közül választjuk ki azt, amely fölé a próbát helyezve, azon a lépcsők egyenletes sötétedéseknek látszódnak. (2. és 3. ábra.) A mérés csak elméletileg ilyen egyszerű. A feketedés görbéje nem egyenes, emiatt a fényékeket egymás fölé helyezve, szigorúan véve, legfeljebb egy-két szomszédos mezőben lesznek egyenlők. A gamma megítélése ilyen-

Premier Plan

KOLBA GYULA

Már rövidnadrágos korában az úgynevezett „Schönggeist”-ek közé tartozott és alig várta, hogy letegye az érettségét és beiratkozzék az egyetemre művészettörténetet és esztétikát tanulni. Egy bölcsészhallgató azonban rögtön megpróbálkozik az írással. Így ő is. És ez lett a veszte az újságírás és a filmkultúra javára. Mert az első cikk nyomdászágától úgy megrészegült, hogy 19 éves korában már el is helyezkedett a „Nemzeti Ujság”-nál. A főiskola padját felcserélte a szerkesztőségi asztallal és húsz év alatt a színházi és filmkritikák ezreit írta. 29 éves korában filmcenzurabizottsági tagul választották. Ma 33 éves és napilapmunkássága mellett a „Képes Krónika”-t jegyzi mint főszerkesztő, amellet a Filmservice ügyvezetője. Délelőtt 10 órától este 10 óráig megállás nélkül dolgozik. Kapuzárás után megrázza magát és a robotoló szellem átvedlik szórakozó, gondtalan, vidám úrrá, aki jazz mellett, táncban hiszéri ki napi fáradalmait és hajnalig szorgalmasan szedi az éjszaka orvosságát — konyakot dupla adagban. Hogy mikor alszik? Nyáron, egyhavi szabadsága alatt. Ez alatt kipiheni magát egy évre. Örökvidám kedélye, állandó mosolya azt bizonyítja, hogy hasznos terápiát használ.

Körülbepül negyven azoknak a vegyületeknek száma, amelyek alkalmasak a brómézüst redukójára. Ezek mind szerves benzolvegyületek, a vasoxalat kivételével. Az ezüstredukció folyamata ma még nem teljesen ismert. A redukció, az egyes amidolt kivéve, csupán lúgos közegben jön létre. A lúg adagolása nagy fontosságú. A szulfid csupán konzerválja, a levegő oxidáló hatásától védi a hívót. A halogató hatású brómkáli adagolása az elérendő céltól függ.

Watkins és Meidinger foglalkoztak először a metolhívó egyes alkotórészeinek megváltoztatásával előálló hatásokkal.

Egy adott hívó metoltartalmát változtatták tág határok között. (4. ábra). Az előhívás sebessége* kezdetben a metoltartalommal nő. Később a metolhoz** kapcsolódó kénsav semlegesíti a lúgot és túlsok metol adagolása esetén a hívóképesség meg is szűnhet, a görbe visszaesik. A lúgtartalom befolyása a hívósebességre egyenlősen ábrázolható (4. ábra). A lúg nagy mér-

4. ábra. A metol és lúg befolyása a hívási sebességre

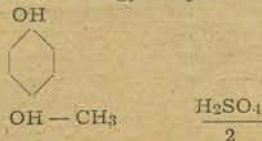
tékben siettetni a hívást, a hívás valószínűsége annál a legesékélyebb lúgmenyiségnél kezdődik, amelynél a lúg már semlegesítette a metol savát. A rendelkezésemre álló egyszerű eszközökkel a metoltartalom a hidrogénionkoncentráció összefüggését vizsgáltam meg. A kapott görbe az előző két diagrammhoz hasonló volt.

A két görbe összetevéséből kiderül, hogy a hívó lúg és hívóalany tartalmának megváltoztatása a hívás sebességét és az ionkoncentrációt egyenlő mértékben változtatja meg. (5. ábra.) Mivel a hívó használat folyamán lúgban és hívóalanyban szegényebbé válik, ez az összefüggés a hívókimerülés görbéje.

A hívóoldat kondíciója és ionkoncentrációja tehát szorosan összefügg. A hívó ionkoncentrációjának mérése: a hívó kondíciójának legközelebbi ellenőrzése. Egy pillanatra sem szabad abba a tévedésbe esnünk, hogy egy ol-

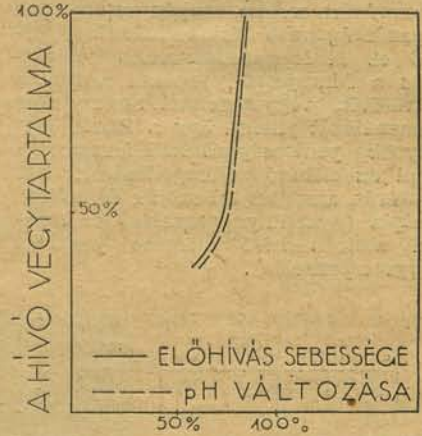
*) Előhívás sebessége alatt bizonyos fedettség elérésére szükséges idő reciprokját értem.

***) A metol vegyi képlete:

dat ionkoncentrációja eldönti annak előhívó sajátosságait. Szinte végtelen azoknak az oldatoknak száma, amelyek az előhívókkal azonos pH értékűek, anélkül azonban, hogy a legesékélyebb mértékben előhívó tulajdonságokkal rendelkezzenek. Az előhívó tulajdonságait sem egyedül az előhívás sebessége dönti el. Minden egyes előhívót azonban bizonyos ionkoncentráció jellemez, amely az előhívó megváltoztatásával (pl. előregedésével) együtt változik. A gyakorlat a hívó előregedésén úgy segít, hogy a hívásidőt kissé növeli. Kis határok között ez nem változtatja meg a hívó karakterét. Lemezeknél és papírkópiáknál 60–90% túlhívás is lehetséges költséges vegyszerek alkalmazása esetén. A film kényesebb, 10–20% nagyobb túlhívást nem szoktak alkalmazni. Ilyen kis határok között az ionkoncentráció változása pontos képet nyújt a hívó öregedéséről.

Az ionkoncentráció mérése kétféle módon történhetik: kolorimetrikus, vagy elektromos úton.

5. ábra. Az előhívás sebességének és pH tartalmának változása a hívó vegyszertartalmának függvényében

A kolorimetrikus eljárás régóta a kémia használt mérőmódszerei közé tartozik. Egyes szerves festékek, pl. a lakmusz, vagy methyloange lúgos vagy savas közegben színüket megváltoztatják. Ezek a kémiai indikátorok. Ma is használunk lakmuszt annak egész durva eldöntésére, hogy egy oldat savas, vagy lúgos? Pontos eredmények elérésére szintetikus úton előállított indikátorfestéket alkalmazunk. A pH-méréseknél használt indikátorok nagyrésze a sulphonphtalein-festékek sorozatából kerül ki. Ismeretlen pH-tartalmú folyadék vizsgálatánál indikátorok keverékét alkalmazzuk.

Egy ilyen keverék:

phenolphtalein	100 mg
methyrot	200 mg
dimethylaminarobenzol	300 mg
bromthymolblau	400 mg
thymolblau	500 mg
aethylalcohol	500ccm

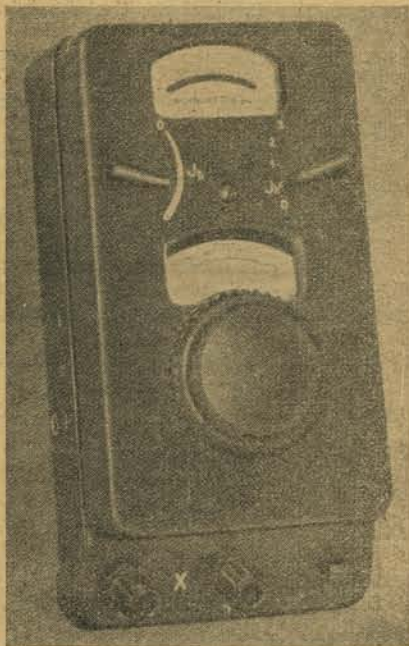
Az oldat a következő elszíneződést mutatja különféle pH-tartalmú oldatokkal elvegyítve:

vörös	narancs	sárga	zöld	kék
2	4	6	8	1 pH

A pH-tartalmat így közelítőleg meghatározzuk, ezután a pH-tartalomnak leginkább megfelelő festékkel folytatjuk a vizsgálatot.

Az indikátor bizonyos mennyiségét adjuk a vizsgálandó oldathoz és ezt

egy színmintával hasonlítsuk össze. Az emberi szem színek összehasonlításában nem elég pontos, az ily módon keletkező pontatlanság 0.2 pH. De ha az emberi szem helyett a pártatlanabb fotócellát használjuk összehasonlításra, a mérés gyorsra és pontosra válik. Ennek az elvnek az alapján készült berendezés kis egységgé van összeépítve, mely minden előhívó tankra felszerelhető. A fotócella mérőműszere távolabbra is kivezethető. A pH-változásokat a műszer önműködőleg feljegyzi, sőt gondoskodhat pótvegyszer automatikus átgölgéről is,

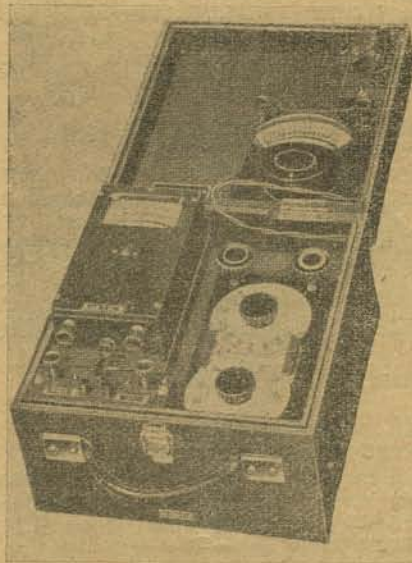
6. ábra. A Norma Instrumentfabrik „Normameter” pH-ja

A pH mérése elektromos úton még egyszerűbb és biztosabb. Elve az, hogy egy galvánelem feszültsége az elektródok anyagán kívül az elektrolit ionkoncentrációjától is függ. Tehát egy olyan galvánelemet képezzünk, amelynek elektrolitja a mérendő hígoldat. Két különféle, úgynevezett mérő- és ellenelektrodát merítünk a hígóba és a keletkezett feszültséget érzékeny galvanométerrel lemérjük. Mérőelektrodul hidrogén, chinkidron, antimon és üvegelektrodul szolgálhat. Az üvegelektrodul rendkívül vékony üvegmembrán, amely igen vékony rétegben vezet az áramot.

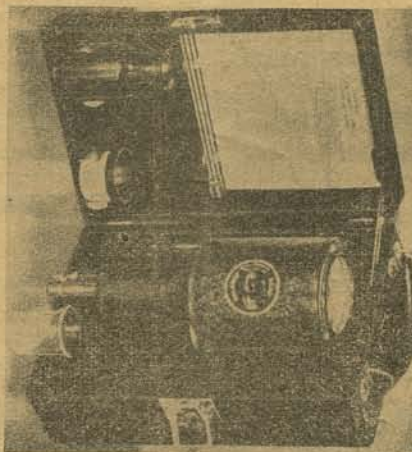
Ellenelektrodul a vegyészek által jól ismert Calomel-elektrodul szolgál. Egy ilyen galvánelem feszültsége kb. 0.25 volt, ami pH fokként 0.06 voltal változik. Szükségünk lehet 2/100 pH változás kimutatására is, ami kb 1/100 volt feszültségváltozásnak felel meg. Ez a parányi feszültségváltozás a 0.25 volt alapfeszültség mellett közvetlen nem vehető észre. Továbbá a mérőelemet nem szabad lényeges árammal sem terhelnünk. A gyakorlat ezen az elektrotechnikából jól ismert kompenzációval segít. Egyszerű kompenzáló eszközök használatával is könnyen elérhetünk 0.1—0.05 pH-pontosságot, ami a gyakorlatban legtöbbször elegendő. A kompenzáció elektrotechnikai ismereteket és szakszerűen véghezvitt mérést kíván. Ilyen rendszerű készülékeket mutat a 6., 7. és 8. ábra. A 6. és 7. ábrán európai készülékek láthatók, míg

a 8. ábra egy külön, a filmlaboratóriumok részére konstruált, Amerikában használatos műszert mutat.

Legutóbb egy más elven alapuló mérővel kísérleteztem, amely a gyakorlat részére az előző rendszerekhez képest

7. ábra. A Siemens & Halske AG Trenel-féle acidimétere

8. ábra. Amerikai pH mérőkészülék

előnyvel bír. Az általam kidolgozott mérőelem szükségtelenül tesz minden kompenzációt. Állandóan mérésre kész. A mérőelem a kontroll- és felhasználható hívót hasonlít össze. Egy ilyen módon szerkesztett mérőelem feszültsége:

$$E = 0.059 \text{ (pHkontroll — pHüzemi hívó),}$$

$$E = 0.059 \log \frac{\text{kontroll hívó koncentrációja}}{\text{üzemi hívó koncentrációja}}$$

és ha a használt határok között a koncentráció az egységnyi oldatban lévő oldott anyaggal arányos:

$$E = k \cdot \log \frac{\text{üzemi hívó hívó tartalma}}{\text{kontroll hívó hívó tartalma}}$$

$$= k \cdot \log \frac{\text{hívó tartalma}}{\text{hívó tartalma}} \%$$

a friss, illetve kontroll hígóra, mint 100%-ra vonatkoztatva.

A hígó fokozatos kimerülésével a mérőelemhez kapcsolt galvanométer fokozatosan mindjobban kitér. A % kimerülésen kívül, vagy ehelyett célszerű, ha a műszer azt a többletidőt mutatja, amivel a határidőt növelni kell a hígó öregedése miatt. Ez a skálázás több különféle hígóra is érvényes.

HIREK

A KAMARA KÖZGYŰLÉSE BIZONYTALAN IDŐRE ELHALASZTÓDOTT

A Kamara filmművészeti főosztályának április hó végére tervezett közgyűlése, a főosztály hatáskörének kormánybiztosi minőségben a Kamara elnöke által való ideiglenes ellátása folytán egyelőre bizonytalan időre elhalasztott.

MEGJELENT AZ ELSŐ MAGYAR HONVÉD FILMHÍRADÓ

A Honvédelmi Minisztérium kiadásában április 4-én, csütörtökön jelent meg az első magyar honvéd filmhíradó a MFI Híradó Filmszínházban. A 300 méteres filmhíradó honvédségünk sí-kiképzését mutatja be három részben. Az első rész a sí-előképzési gyakorlatokat, a második rész a sí-harcászatot és a harmadik rész a sí-versenyeket tárgyalja. Pluhár István izes konferanszában, továbbá Horváth József és Kiss Ernő felvételeiben kerül bemutatásra a magyar honvédség sicsapata. Honvédeink első alkalommal nyertek sí-kiképzést Kárpátalja visszafoglalása óta és ez a nemzetvédelmi szempontból öröndetes haladás teljes egészében pereg le előttünk az érdekes filmrportokon, amelyet őszinte érdeklődéssel fogadott a közönség. Az újszerű film megszületése Bánáss József százados érdeme, aki hosszabb idő óta foglalkozik katonai oktató-filmek készítésével és úgy értesültünk, hogy az első magyar honvéd filmhíradót, bizonytalan időközökben bár, de több is fogja követni.

MEGHALT GÜTTLER KÁROLY

Március 31-én reggel 6 órakor, életének 39. évében hosszú szenvedés után meghalt Güttler Károly, a magyar filmszakma régi, kedvelt, csendben dolgozó tagja, a Palatinus filmvállalat kölcsönosztályának vezetője. A megboldogult földi maradványait április 2-án, délután a Kerepesi-úti róm. kath. temetőben helyezték örök nyugalomra. Kartársai, barátai meglepő számában jelentek meg Güttler Károly temetésén, hogy elkísérjék utolsó útjára a legjobb barátot. Güttler Antal, a Palatinus filmvállalat igazgatója és Güttler Lajos, az Ufa vidéki képviselője fivérüket gyászolják Güttler Károlyban.

FILMTANÁCSADÓI KÖZPONTOT LÉTESÍTETT AZ ACTIO CATHOLICA

Egy hézagpótló szerv lteésült az Actio Catholica kebelében. A sajtószakosztály sajtóügyek tanácsadása mellett a filmszakmában is rendelkezésre áll az érdeklődőknek. Készséggel ad minden filmkérdésben felvilágosítást, tanácsot, filmek, filmgépek megszerzése, kölcsönzése stb. ügyben. Összegyűjti az ország összes valóságos, valamint nem vallásos, de erkölcsileg kifogástalan, tanító, oktató, hasznos, épületes, hazafias tárgyú normál és keskenyfilmek jegyzékét. Miért is kéri a központ mindazokat, akiknek ilyen tárgyú filmjük van, szíveskedjenek vele közölni a névjegyzékét. A film tanácsadói iroda címe: Budapest, IV., Ferenciek-tére 7., III. lépcső, II. emelet. Telefon: 180-077.

**RENNARD BÉLA ELŐADÁSA
A FILMRŐL**

A Nemzeti Kultúr Egyesület április 8-án, hétfőn délután, fél 6 órai kezdettel irodalmi és zenedélután rendez a *Pátria, Magyar Írók, Hírlapírók és Művészek Klubjának*, VI., Andrassy-út 45. sz. alatti külön helyiségében, mely alkalommal Renard Béla, az *Uránia Színház* igazgatója a filmről tart előadást. A néma filmtől a hangos filmig.

**RÁDIÓ ELŐADÁS
AZ „OZ”-RÓL**

A *Royal Apollóban* kivételes nagy siker mellett pergő *Oz* című színes csodafilmre, a *Metro*-nak erre a különleges filmalkotására a magyar rádió is felfigyelt és ennek következményeképpen április 7-én, este 7 óra 50 perces kezdettel, Budapest I. hullámhosszán zenés részleteket közvetít a filmből. A zeneszámok közvetítése előtt és közben *Gecső Sándorné*, a rádió népszerű bemondója tart előadást az *Oz*-ról, amelynek különleges értékét bizonyítja egyrészt az, hogy a közvetítést a rádió vasárnap estére tűzte ki és hogy külön előadás kíséri a zeneszámok közvetítését.

**ÚJ FILMELLERŐZŐ
ALAKUL**

Bel- és Külföldi Film Ellenőrző Kft. címen új filmvállalat alakul a IV., Bécsi-utca 4. sz. alatt. A cég, amely mint *Treuhand* kíván a filmszakmában működni, a külföldi filmek behozatalán kívül, a magyar filmgyártáshoz szükséges hitelek közvetítését, filmek bizalmi személyként való kezelését, ellenőrzését, filmek premier-reklámjának és előzetes jelentésének elállítását tűzte ki céljául. Az új vállalat a *MOKTÁR* alapítása, törzstőkéje 25.000 pengő, ügyvezetői: *Kallivoda Ferenc*, *Mikecz Károly dr.* és *van Royen Gyula dr.*, a *MOKTÁR* igazgatói.

**A FILMOPERATŐRÖK
ÁPRILISI ÖSSZEJÖVELE**

Április 3-án, szerdán este tartotta áprilisi havi összejövetelét a *Magyar Filmoperatőrök Társasága*. *Somkúti István*, a *Társaság* vezetőjének második hónapja tartó betegsége következtében *Berendik István* elnökölt az ehavi összejövetelén, amelyen, a folyó ügyeken kívül, felolvasásra került az a köszönő leirat, amelyet a kormányzó kabinetirodája intézett a *Társasághoz* abból az alkalomból, hogy a magyar operatőrök hódoló üdvözlőt küldtek a legelső magyar ember húszéves országlásának ünnepén. Végül megindult a gyűjtés az árvízkarosultak felsegélyezésére és már a szerdai összejövetel jelentős összeget eredményezett a közelmúltban lezajlott magyar katasztrófa sújtottjai javára.

**MÉG EGY ELŐZETES-
FILMGYÁRTÓ VÁLLALAT
ALAKULT**

Nemrégiben megírtuk, hogy az egyik mostanában alakult filmkölcsönzővállalat keretében előzetes filmeket gyártó és forgalmazó osztály alakult. Most ismét hasonló vállalkozásról adhatunk hírt. A *Balogh-Márkus-Orbán-cég* joggal remélheti, hogy új vállalkozása a legnagyobb keresletnek fog örvendeni.

jei terén mondhatni versenyenfelüli színvonalat ért el és ötletes, művészi előzetes filmjeikkel hétről-hétre a legnagyobb sikert aratja, felbuzdulva a korábbi vállalkozáson szintén előzetes filmeket gyártó és kölcsönzővállalatot alapított és erre körlevélben is felhívta az érdekelt kölcsönzők figyelmét. A *Balogh-Márkus-Orbán-cég* joggal remélheti, hogy új vállalkozása a legnagyobb keresletnek fog örvendeni.

**AZ UFA BERLINI SAJTÓ-
FŐNÖKE BUDAPESTEN**

Április 1-én, hétfőn délután repülőgépen Budapestre érkezett *Max Opitz*, a berlini *Ufa*-központ sajtófőnöke, hogy előkészítse a vállalat jövőévi propagandáját és hogy tárgyalásokat folytasson a budapesti *Ufa*-fiók egy hónap óta üresen álló sajtófőnöki állásának betöltése irányában.

**A „MAGYAR FILM”
A KÖZÖNSÉG RÉSZÉRE**

A mozibajáró, filmkedvelő nagyközönség köréből lapunk iránt érkező állandó érdeklődésre elhatároztuk, hogy a *MAGYAR FILM* számaina a *Sztár* című havi filmmagazin boltjában V., Andrassy-út 37. sz. alatt árusítjuk. A lapunkat számonként vásárolni kívánók tehát szíveskedjenek a fenti címhez fordulni.

**A „MAGYAR SZÍNÉSZET”
ÁPRILISI SZÁMA**

Az elmúlt héten jelent meg a *Magyar Színészet* áprilisi új száma, amelynek tartalmából a következő két cikket emeljük ki: *Cselle Lajos: A társadalom hivatásrendi szervezése (Kamarai rendszerek);* *vitéz Laczkó József dr.: A magyar színészet alakulása a kamarai rendszerben.*

**PODMANICZKY FÉLIX BR.
IS AMERIKÁBA MEGY**

Nemrég adtunk hírt arról, hogy *Tóth Endrét*, a fiatal, tehetséges magyar rendezőt elhódította tőlünk Amerika, ahol egy expedíciós filmet rendez. Most arról értesülünk, hogy *Podmaniczky Félix* báró, aki hosszú filmgyakorlata után az *Erdélyi kastély* filmváltozatának rendezésével, mint első ilyen munkájával mutogatta meg oroszánkormeit és ez idő szerint az *Erzsébet* című filmet rendez, — szintén az Újvilágba készül, hogy ott folytassa a filmezést. Hír szerint *Podmaniczky Félix* br. mostani filmjének befejezése után rövidesen Amerikába utazik.

HELYESBBITÉS

Múlt számunkban megírtuk, hogy a *Zuglói Filmszínház Wárady Arisztid* karfarsunk személyében új üzletvezetőt kapott. Ezt a híradásunkat most olyképpen módosítjuk, hogy *Görgényi Sándor*, a mozi régebbi vezetője, már műsorkötési minőségben sem áll az üzem kötelékében, mert a *Zuglói Filmszínház* műsorát is az új ügyvezető, *Wárady Arisztid* végzi.

HIRADÓK

841. sz.

1. Közúti alagút a Maas folyó alatt. (Polygoon)
2. A német tüzérség messzehordó ágyú. (Ufa)
3. Jégzajlás és árvizek Csehországban. (Aktualita)
4. A finnek kiűrtik Hanko-félszigetet. (Suomi Filmi)
5. A pápa húsvéti „urbi et orbi” áldása. (Luce)
6. Magyarország—Svájc labdarúgómérkőzés. (M. F. I. — Horváth, Nagy L., Marton)
7. A 49. Országos Mezőgazdasági Kiállítás. (M. F. I. — Horváth, Nagy L.)
8. A Háziipari Kiállítás megnyitása. (M. F. I. — Zsabka, Kiss E., Marton)
9. A miniszterelnök római látogatása. (Luce)
10. A kormányzó légiútja az árvizek felett. (M. F. I. — Horváth)

28. sz.

1. Máté Passió.
2. Bányászercsétlenség Amerikában.
3. Holland hadihajó vízrebocsátása.
4. Német foglyok szabadonbocsátása.
5. Gyufagyártás.
6. Kutyasorozás.
7. Villamosvonatok tengerentútra.
8. Hogyan készül a tengeralattjáró?
9. Hazatérés.
10. Visszatérés Scapa Flowból.
11. Légítámadás Sylt szigete ellen.
12. Új típusú légvédelmi ágyúk.

XIV. évf. 14. sz.

1. A Queen Elisabeth angol óceánjáró Newyorkba érkezik.
2. Az Achilles angol cirkáló Újzelandba érkezik.
3. Ösztérsége a Pápa húsvéti áldása.
4. Szent Patrick-körmenet New Yorkban.
5. Új vadászrepülőgépek Kaliforniában.
6. Kutyakiállítás Ausztráliában.
7. Amerikai sztratoszféra-repülőgépek.
8. Gróf Teleki Pál miniszterelnök látogatása Olaszországban.
9. Vilma, Hollandia királynőjének látogatása a virágkiállításon.
10. Gyaloglóverseny New Yorkban.
11. Eduard Branly francia tudós halála Párisban.
12. Világhírű vendégfellépésekkel indul a Metropolitan Opera 55. évadja.

XIV. évf. 14a. sz.

1. A francia hadsereg jövődi tisztjelnek nevelése.
2. Pilsudszky marsall sírjánál, Krakóban.
3. Nemzetközi Mezőgazdasági Kiállítás Chicagóban.

4. Nők a francia hadiüzemekben.
5. Mügróverseny Kaliforniában.
6. Francia katonák szabadságolása.
7. Új aranybányát fedeztek fel Georgiában.
8. Repülőerődök látogatása Braziliában.
9. A francia kormány 3000 kilométeres útépítése Szenegálban.
10. A „Thanksgiving day” Amerikában.
11. Gróf Teleki Pál miniszterelnök látogatása Olaszországban.

(Lapzártakor még nem kaptuk kézhez a szöveget.)

6. sz.

1. A világ legnagyobb luxúshajója, az angol Queen Elizabeth szürkére festve átkelt az Atlanti Óceánon.
2. Döntetlenül végződött Olaszország és Svájc labdarúgómérkőzése.
3. A téli hónapok alatt befagyott Vättern tó vastag jégtükrére építette kunyhóit a környék halásznépe.
4. A virágdísz hódít a tavaszi kalapújdonságokon Amerikában.
5. Az 1942-es római világiállítás nagyszabású előkészületi munkálatai.

6. A 7. amerikai bombázó-dandár gyakorlatai a Sierra hegység hófödte csúcsai fölött.
7. Megalakult az első holland önkéntes női tűzoltócsapat.
8. Hitler vezér és kancellár a Duceval megbeszélést folytatott a brenneri állomáson.
9. Daladier miniszterelnök lemondása után Reynaud alakított kormányt.
10. Mozgó céltáblával gyakorlatoznak az angol légierők repülői.
11. Valahol Franciaországban...
12. Hidászesapatok munkában.
13. A francia légierők óriás hidroplánja.

SZAKIRODALOM

VIDACS ALADÁR dr.: AZ OKTATÓFILM ÉS KEZELÉSE

Szegényes filmszakirodalmunk e héten örvendetesen gazdagodott egy filmtechnikai munkával, amelyet Vidacs Aladár dr. makói áll. gimnáziumi tanár, a MAGYAR FILM állandó munkatársa irt *Az oktatófilm és kezelése* címen. A 160 oldal terjedelmű és 56 képet tartalmazó könyv úttörő a maga nemében és a keskeny oktatófilm valóságos technikai lexikona. Helytűnk a szerzőt szólaltatjuk meg, aki gondgal, egyszerűséggel és gyakorlati szak tudással megírt könyvének előszavában a következőkben fejti ki a munka megírásának és kiadásának célját, szükségességét: „Munkám elsősorban a magyar pedagógusok számára készült. Szemeim előtt az

a cél lébegett, hogy mindenki, aki átoulas sa, kevés fáradsággal szerezzék meg az alapvető tájékozottságot a keskenyfilmvetítés terén és a filmnek iskolai használatát megszeresse. Eppen ezért mindent elkövettem, hogy könyvemben a túlzott szakszerűséget elkerüljem. Természetes azonban, hogy az oktatófilmvetítés megvalósításához és zavartalan lebonyolításához szükséges technikai adatokat nem mellőzhettem. Ezekre elsősorban az iskolák igazgatóinak lehet nagy szükségük, akik mindennemű iskolai munka szakszerű irénítésére hivatottak.” — A minden filmpedagógus számára nélkülözhetetlen breviáriumként szolgáló könyv főfejezeteit és alfejezeteit — tájékozódás céljából — itt adjuk: *Előszó; A bűvös korongtól a mai mozgóképig; A mozgóképvétítésről általában (A vetítógép és működése, A filmszalag, A filmrész, A vetítőfelület); A magyar iskolák filmvetítőberendezése (A vetítógép, A vetítőtálcán); Filmvetítés az iskolában (A vetítőterem berendezése, A terem elsőtétítése, A vetítógép elhelyezése, Villamos szerelvények, A vetítőfelület elhelyezése és nagysága, A filmvetítógép kezelése, A filmvetítés hibái, A film kezelése, A vetítőfelület gondozása); Hogyan készül az oktatófilm?; Hangosfilm; Az oktatófilm technikája külföldön; Függelék (Az oktatófilm iskolai ügykezelése, Rendelések); Név- és tárgymutató.* — Vidacs Aladár dr. tanár szakmunkája az oktatófilm technikájáról, ismételjük, örvendetes esemény a mostohasorsban szenvedő magyar filmszakirodalomban. A tárgyat teljesen kimerítő könyvet figyelmébe ajánljuk minden kartársunknak, különösen a keskenyfilmmel foglalkozóknak és főleg azoknak, akiknek az iskolai filmoktatás a hivatásuk.

LOLA LANE

Lola Lane, igazi nevén Dorothy Mullican, Macy-ben, Indianában született május 21-én. A névcserét Gus Edwards-nak köszönheti, aki két kedvenc nevet tartogatott fenn megfelelő alkalmakra, a Lila Lee és a Lola Lane nevet. Ezek közül az utóbbit adományozta neki azután, hogy nagy sikerrel szerepelt a „Ritz Carlton Nights” című revűben, amely nagy sikerrel hosszú ideig futott különböző varieté-színházakban.

Miután családja Indianolába költözött, ott végezte el a gimnáziumot és a főiskolát. Kiválóan labdázott, teniszezett és úszott, de olthatatlan vágygal tekintett a színpad felé. Iskoláslány korában Gilbert és Sullivan operáit énekelte és valamennyi iskolai műkedvelő előadáson részt vett.

Tizenhat éves korában lépett először színpadra és első kísérlete már sikert aratott Gus Edwards revűjében. Gus Edwards a Lola Lane név adományozásával az egész családban gyökeres változást idézett elő, amennyiben a többi négy Mullican lány: Rosemary, Priscilla, Leota, és Márta is elvetette családi nevét és teljes mértékben átvette a „Lane” nevet.

Varieté-sikerei után a Broadway színpadán lépett fel a „The Greenwich Village Follies” és a „The war song” című darabokban George Jessellel. Ez utóbbi segítette őt a filmhez. Ő szerezte meg neki a főszerepet a „Speakeasy” című Fox-filmben. Ezt követően számos Fox-attrakcióban játszott. Majd többször

megpróbálta a filmszerepeket a háziasszony szerepével felcserélni, de ebben kudarcot vallott. Első férje Lew Ayres volt, akitől azonban elvált. Második férjétől, Alexander Hall-tól szintén elvált. Most már csak abban hisz,

hogy helye a filmnél van, — addig, amíg összekerül az igazi férfivel.

Ha valaha otthagyná a drámai művészetet, úgy bizonyára ruhatervezőnek menne, amihez igazi tehetsége és eredeti ötletei vannak. Egyebekben a ze-

ne érdeklí leginkább. Zongorázik és mindenféle műfajt énekel.

A filmszínésznők közül Kay Francis-ért, a filmszínészek közül Paul Muni-ért rajong és persze valamennyi Lane testvérért.

Kanadán, Mexikón, és Cubán kívül sehol sem volt, pedig szeretné az egész világot bejárni. Szeretné Magyarországot, Indiát, Angliát, Svédországot látni és végül is Párisban kikötni, hogy pazar ruhakreációkkal egészíthesse ki garderóbját. Az egész világot tulajdonképpen csak azért szeretné beutazni, hogy körülnézhesen és kikutatthassa a különféle nemzeti viseleteket és ezeket ruhatervezésénél felhasználhassa.

Egyáltalán nem takarékos, sőt sok pénzt költ ruhákra. Kedvenc színe a kék.

Hogy formában tartsa magát, tornázik és masszázst vesz. Orvosi diéta szerint él. Nincsen kedvenc ételle, de tud főzni és ezt gyakran meg is teszi. Szépségét pihenéssel és alvással őrzi meg.

Szeret teniszezni, lovagolni, úszni. Utálja a box-mecseket, a bridszasztalnál azonban, a szobában valóságos atléta a kártyakeverésnél.

Gyűjti a modern könyvek első kiadásait. Nem különösen babonás, de azért lekopogja az asztalt, ha szükség van rá.

Ibolyakék szeme és rozsdavörös haja van. A Warner-filmgyárral áll szerződéses viszonyban.

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072, ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

110/1940. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1940. március 30-i, 70. számában.)

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság 1940. évi március hó 17-től 23-ig tartott ülésein

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Ifjúság** (Les beaux jours) (Kárpát) hangos színmű 5 felvonásban, a Select filmgyárban 1939. évben készült, 2563 m hosszú,

2. **Oz, a csodák csodája** (The Wizard of Oz) (M. G. M.) hangos, színes mese 5 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 2813 m hosszú,

3. **53. sz. Reklámtekeres** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 44 m hosszú,

4. **Zsuzsika titka** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 100 m hosszú,

5. **A legjobb fénykép anyag** (Kovács és Faludi) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 35 m hosszú,

6. **A szerelem beleszól — előzetes** (Holiday — Trailer) (Objective) hangos reklám 1 felvonásban, a Columbia filmgyárban 1939. évben készült, 92 m hosszú,

7. **A szerelem beleszól** (Holiday) (Objective) hangos színmű 5 felvonásban, a Columbia filmgyárban 1939. évben készült, 2644 m hosszú,

8. **Ufa világhíradó 26. sz.** (Auslandstons-woche Nr. 26. (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1940. évben készült, 422 m hosszú,

9. **20th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 12. sz.** (Fox Actualités) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1930. évben készült, 358 m hosszú,

10. **Metro híradó 2/a** (Metro Journal) (M. G. M.) hangos riport 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 395 m hosszú,

11. **Metro híradó 3/a** (Metro Journal 75.) (M. G. M.) hangos riport 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 335 m hosszú,

12. **Magyar világhíradó 839.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 263 m hosszú,

13. **Híradó Filmszínház külön kiadása 15.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 186 m hosszú,

14. **Híradó Filmszínház külön kiadása 16.** (Húsvéti népszokások) (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 130 m hosszú,

15. **Rajzos híradó 15.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 88 m hosszú,

16. **Metro híradó 4. szám** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a M. G. M. és M. F. I. filmgyárakban 1940. évben készült, 269 m hosszú,

17. **Az ördögös fruska** (Daughters courageous) (Warner-First) hangos színmű 6 felvonásban, a Warner-First filmgyárban 1939. évben készült, 2878 m hosszú,

18. **Afrikai különlegességek** (South Africa) (Hangosfilm) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az African filmgyárban 1938. évben készült, 300 m hosszú,

19. **20th. Century Fox rendkívüli riport** (Fox Actualités) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 96 m hosszú,

20. **Magyar világhíradó külön kiadása 1940./1.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 37 m. hosszú mozgófényképeket.

b) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképüzemekben a magyar nyelvű mozgófényképek kötelező bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:

Jöjjön elsején (Objective) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2169 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.

c) Kísérő műsorul a kötelező arányszámba beszámíthatónak minősítette a m. kir. belügyminiszter úr 51.085/1940. B. M. számú határozatával:

A Duna gyöngye (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumában 1935–1939. években készült, 449 m hosszú, filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.

d) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak ügynevezett keskeny mozgófényképüzemekben szabad bemutatni:

1. **Rízstermelés a Hortobágyon** (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 134 m hosszú,

2. **Az Alföld öntözése** (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 150 m hosszú,

3. **Harapós férj** (Palatinus) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1937. évben készült, 925 m hosszú keskeny mozgófényképeket.

e) A Bizottság előadásra alkalmasnak találta, — de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

Asszonyok (The women) (M. G. M.) hangos vígjáték 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 3522 m hosszú mozgófényképet.

f) Külföldre kivinni engedélyezte:

A téli Palatinus strand (Fox) hangos riport, Budapesten a Fox film r. t. készítette 1940. évben, 171 m hosszú mozgófényképet.

Budapest, 1940. március 23-án.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

✱

116/1940. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1940. április 4-i, 74. számában.)

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság 1940. évi március hó 24-től 30-ig tartott ülésein

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Ufa világhíradó 27. sz.** (Auslandstons-woche Nr. 27.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1940. évben készült, 396 m hosszú,

2. **Istituto Nazionale Luce 10. sz. híradó** (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a Luce filmgyárban 1940. évben készült, 319 m hosszú,

3. **Istituto Nazionale Luce 11. sz. híradó** (Dr. Pflumm) hangos riport 1 felvonásban, a Luce filmgyárban 1940. évben készült, 398 m hosszú,

4. **20th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 13. sz.** (Fox Actualités) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 330 m hosszú,

5. **Magyar világhíradó 840. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 244 m hosszú,

Mozi szenét

rendelje

Molnár Ferenc

velítőszén kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.

Telefon: 140-736, 222-105

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

6. Rajzos híradó 16. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 84 m hosszú.

7. Híradó Filmszínház külön kiadása 17. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 83 m hosszú.

8. Metro híradó 5. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a M. G. M. és M. F. I. filmgyárakban 1940. évben készült, 288 m hosszú.

9. 56. sz. Reklámtekerces, a (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a M. F. I. filmgyárban 1940. évben készült, 42 m hosszú.

10. Kongoexpress — előzetes (Kongoexpress — Vorspann) (Ufa) hangos reklám 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1939. évben készült, 70 m hosszú.

11. Kongoexpress (Kongoexpress) (Ufa) hangos színmű 5 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1939. évben készült, 2490 m hosszú.

12. A XX. század sportja (Fox) hangos riport 2 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 735 m hosszú.

13. Magyar táncok és népszokások (M. F. I.) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 433 m hosszú.

14. A Dopolavoro magyarországi látogatása. (Nemzeti Munkaközpont) néma riport (keskeny), amatőr felvételen 1939. évben készült, 125 m hosszú.

15. Mult és jövő (Passing Parade) (M. G. M.) hangos riport 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1938. évben készült, 286 m hosszú.

16. Az élet szabadsághősei (The live again) (M. G. I.) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 290 m hosszú.

17. Kár volt hazudni (Awful Truth) (Objectiv) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Columbia filmgyárban 1939. évben készült 2509 m hosszú.

18. A táncosnő — előzetes (On your toes — Trailer) (Warner-First) hangos reklám 1 felvonásban, a Warner-First filmgyárban 1939. évben készült, 86 m hosszú.

19. Az ördögös fruska — előzetes (Daughters courageous — Trailer) hangos reklám 1 felvonásban, a Warner-First filmgyárban 1930/40. évben készült, 91 m hosszú.

20. Olasz királyi zászló avatása Kaposváron (Honvédelmi minisztérium) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 225 m hosszú.

21. Titkos megbízás (In geheimer Mission) (Hunnia) hangos, kalandos történet 6 felvonásban, a Ciné Allianz filmgyárban 1938. évben készült, 2618 m hosszú.

22. Asszonyok — előzetes (The women — Trailer) (M. G. M.) hangos reklám 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1940. évben készült, 96 m hosszú mozgófényképeket.

b) Előadásra alkalmasnak találta, — de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

Az ifjúság titka (Geheimnis um Schönheit und Jugend) (Ufa) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Herbert Dreyer filmgyárban 1939. évben készült, 325 m hosszú mozgófényképet.

c) Az engedélykiadást kiadást megtagadta:

Az Osztrigás Mici (La dame de chez Maxim) (Cinema) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Pathé Nathan filmgyárban 1934. évben készült, 1898 m hosszú mozgófényképtől.

d) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. Halálos tavasz — előzetes (Pegazus) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 120 m hosszú.

2. Nagyhét Bujákon (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 26 m hosszú.

3. Országos tangóharmonikaverseny (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 24 m hosszú.

4. Sarolta Izabella (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 16 m hosszú.

5. Március 15. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 20 m hosszú.

6. Árvíz (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 75 m hosszú.

7. Pusztító árvíz (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 26 m hosszú.

8. Kárpátalja (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 28 m hosszú.

9. Tavasz díszorna (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 25 m hosszú.

10. Mezőgazdasági kiállítás (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 28 m hosszú.

11. Gyermekek a művészetben (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 20 m hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1940. március 30-án.

Dr. Szöllőssy Altréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

LAPSZEMLE

PESTI HIRLAP KÉPES VASÁRNAP, 1940. III. 31. *Sonja Hennie új holtywoodi villájában.* (5 képpel.)

A MAI NAP, 1940. III. 29. f. a.: *Leállítás veszélye fenyegeti a magyar filmgyártást* (A Hunnia újra beszüntette a műtermi hitelt. A kormány veszi kezébe az ügyek rendezését.)

ESTI UJSÁG, 1940. III. 30. *Ismét fenyeget a filmgyártás válsága?*

ESTI KURIR, 1940. III. 30. *Döntő fontosságú ülést tart ma a Színművészeti Tanács.* Áprilisban többhónapos „nyári szünetre” megy a magyar filmgyártás.

MAGYARORSZÁG, 1940. III. 30. *A filmsztárt hazaküldte a férje a mamájához.*

FÜGGETLEN MAGYARORSZÁG, 1940. IV. 1. *A „Deutscher Volksbote” támadása Kodolányi „Földindulás” filmje ellen. — A Göre-filmről.* (Egy hét.)

UTUNK, 1940. IV. 1. *Folláth József: Mozivágó emberek...*

A MAI NAP, 1940. IV. 1. *Apró pletykák telefonon Lázár Mária-ról és a zsendülő filmtervekről.*

ESTI KURIR, 1940. IV. 1. *Plenáris ülés elé viszik a Színészkamara átszervezésére vonatkozó terveket.*

NEMZETŐR 1940. IV. 1. *Félre az akarnokokkal. — Ramon Novarro levelette a barátságát és ismét filmszínész lett — de Párisban.*

ESTI KURIR, 1940. IV. 2. *A mozilátogatóknak joguk van későn érkezni.* (Feltűnő bírói ítélet egy kártérítési perben.)

FÜGGETLENSÉG, 1940. IV. 2. *Zararok a nyári filmgyártási program körül.*

TORDA JÓZSEF

Első magyar
diapozitív specialista
Külföldre: Paris, Grand Prix

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 57/B
Telefon: 131-320

Reklámok
Üzemi tervezetek
Felolvasások diapozitívei
Fotónagyítások

SZAKMAI CÍMTÁR

- Adler Ferenc** moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 149-431.
- Agfaphotó, V.,** Nádor-u. 12. Tel.: 110-190, 124-194.
- Alfa film, VII.,** Erzsébet-kr. 8. Telefon: 422-578.
- Apolló filmreklámvállalat, VII.,** Erzsébet-körút 9-11., II. em. Tel.: 131-415.
- Arany filmducco, VIII.,** Dankó-utca 22. Tel.: 149-489.
- Atelier film, VII.,** Erzsébet-kr. 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.
- Balogh-Orbán, VII.,** Hársfa-utca 6. Tel.: 132-940.
- Bauer vetítógépek és adapterek** (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.
- Bosch Róbert kft.** (Bauer vetítógépek és adapterek), V., Váci-út 22-24. Telefon: 292-338.
- Brückner János** mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulászló-utca 62. Telefon: 457-650, vagy Mechanikai és Elektromosipari szakiskola, tel.: 130-293.
- Cinema, VII.,** Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.
- Continental film, VII.,** Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Csepreghy film, VII.,** Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 221-022.
- Deák film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Telefon: 222-105. Raktár a házban.
- Délibáb film, II.,** Málna-u. 5. T.: 134-054.
- Diatyp laboratórium, VII.,** Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145-304.
- Eco film, VII.,** Rákóczi-út 12. Telefon: 342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.
- Electra film, XIV.,** Thököly-út 21. Tel.: 337-576.
- Electric kinotechnikai vállalat,** vetítógépek, hangleadó készülékek, vetítosznek stb. legnagyobb raktára, VIII., Rökk Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.
- Engel Fülöp, V.,** Sas-u. 7. Tel.: 184-005.
- Erdélyi filmgyártó kft., VII.,** Erzsébet-kr. 8. Tel.: 349-350.
- Farkas J. M., VIII.,** József-körút 19. Tel.: 132-805.
- Fehér Endre, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 135-696.
- Ferrania, V.,** Tükör-u. 5. Tel.: 129-139.
- Filmatyp laboratórium, XIV.,** Szentés-u. 60. Tel.: 296-371.
- Filmcenzúra, IV.,** Eskü-tér 6. Telefon: 183-072, ateln.: 183-073.
- Filmexpress kft., VII.,** Erzsébet-körút 9. Tel.: 133-671, 133-672.
- Filmértékesítő VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-609.
- Filmfotó üzem és laboratórium, Albmayer J., VIII.,** Rökk Szilárd-u. 11. Telefon: 130-805.
- Filmkamara, VI.,** Bajza-u. 18. Telefon: 220-555, 422-961.
- Filmreklám és hirdető iroda, VII.,** Erzsébet-körút 20. Tel.: 420-911.
- Filmservice, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-388, 136-388.
- Fortuna film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Fox film, VIII.,** Rákóczi-út 9. Telefon: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.
- Gevaert, V.,** Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.
- Grawatsch Ottó, VIII.,** József-körút 71. Tel.: 145-193.
- Gyimesy Kásás Ernő,** a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 7. Tel.: 499-752.
- Hajdu film, XIV.,** Gyarmat-utca 39. Tel.: 279-999.
- Hanza film, XIV.,** Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.
- Harmonia film, VII.,** Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.
- Hausz Mária** filmkölesznő és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 142-424.
- Hebel Gyula** szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.
- Helikon filmvállalat, VIII.,** Rökk Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hirsch és Tsuk, VII.,** Dohány-u. 42. (Kamara mozi.) Tel.: 143-835, 144-027.
- Hungaria film, IX.,** Ullói-út 91/b. Tel.: 337-439.
- Hunnia filmhelyező irodája, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 145-435, 145-434, 145-433.
- Hunnia filmgyár Rt. (Filmipari Alap), XIV.,** Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085. Bingert János dr. igazlakasa: 296-060.
- Ibusz filmszállítás és kölesznés, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 146-396.
- Kamara, VI.,** Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Karossa Foto,** Filmfotó technikai laboratórium, VII., Rákóczi-út 8/a. Telefon: 140-421.
- Kárpát film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-577, 220-299. Raktár a házban.
- Kino film, VIII.,** Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.
- Kino foto, XIV.,** Thököly-út 150. Tel.: 496-602.
- Kodak, V.,** Bálhory-u. 6. Tel.: 114-158, 114-134.
- Kovács és Faludi laboratórium, XIV.,** Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterm: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.
- Kormos Miklós** filmvállalata, VII., Erzsébet-körút 9-11. III. 6. Tel.: 422-574.
- Kovács Emil és Társa, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-863, 139-990.
- Krupka filmgyár és laboratórium, XIV.,** Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496-741.
- Lajta Andor, XIV.,** Thököly-út 75. Tel.: 297-076.
- Lévay-Nagy filmgyártó és filmkölesznő kft., VII.,** Erzsébet-körút 13.
- MAGYAR FILM, VI.,** Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Magyar Film Iroda RT, IX.,** Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146-343. Játékfilmgyártás: 146-342. Színésztöltőzők: 140-727, felhíratkészítő üzem: 130-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fenyképüzem: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölesznő-osztály: VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222-098.
- Magyar Film Öbön, VI.,** Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.
- Magyar Irok Filmje Rt., XIV.,** Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.
- MMOE, VIII.,** Csokonay-utca 10. Telefon: 136-005.
- Matador film, VIII.,** Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Mester film, XIV.,** Thököly-út 116. Tel.: 296-269.
- Metro-Goldwyn-Mayer, VIII.,** Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.
- Mozgóképzem Rt. kölesznosztálya, VII.,** Akácfa-u. 4. Tel.: 144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.
- Magyar Mozzófénykép-gépekzezők Országos Egyesülete, VIII.,** Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2-4.) Tel.: 337-598.
- Modern film kft., VII.** Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-000.
- Molnár Ferenc** vetítészén-kereskedő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140-736, 222-105.
- Művészfilm, VII.,** Rákóczi-út 40. Tel.: 340-397. Raktár a házban.
- New York kávéház, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 131-980, 131-981.
- Objectiv film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.
- Oktatófilm kirendeltség, VIII.,** Csepreghy-utca 4. Tel.: 330-925.
- Oláh György** gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.
- OMME, VIII.,** Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.
- Orbán-Balogh, VII.,** Hársfa-utca 6. Tel.: 132-940.
- Paeséry László, XII.,** Királyhágó-utca 16. Tel.: 155-992.
- Pajor Ferenc, VII.,** Munkás-u. 3/b. Telefonhívó: 144-087.
- Palatinus film, VII.,** Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 145-411, 145-412.
- Palló film kft, VII.,** Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda, tel.: 422-791.
- Pannonia filmlaboratórium, XIV.,** Thököly-út 61. Tel.: 497-775.
- Papp Béláné és Társa** betéti társaság, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 139-031.
- Paramount film, VIII.,** Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.
- Pásztor film, VIII.,** Rákóczi-út 9. Tel.: 337-506.
- Pátia film, VIII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Pegazus film, VII.,** Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136-463.
- Petsman Ferenc, VIII.,** Mária-u. 19. Tel.: 136-449.
- Petsman László, VI.,** Teréz-körút 3. Tel.: 112-390. Csillaghegy: 163-429.
- Pflum Tibor dr. filmkölesznővállalata, VII.,** Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 137-711.
- Photophon film, VII.,** Erzsébet-kr. 8. Tel.: 422-005.
- Phöbus filmkölesznő, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.
- Pictura film, XIV.,** Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.
- Projectograph, VIII.,** Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201.
- Radó István, VI.,** Andrássy-út 68. Telefon: 122-345.
- Reflektorfilm, VIII.,** Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.
- Rex film, VII.,** Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 141-200.
- Schilling Gyula, VII.,** Rózsa-u. 33. Tel.: 141-009.
- Seidl és Veress Laboratórium,** lásd: Pannonia filmlaboratórium.
- Simonyi Vilmos** mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. Telefon: 257-110.
- Sinus hangos filmservice, V.,** Pannónia-u. 44. Tel.: 493-937, állandó ügyelet.
- Sláger film, VII.,** Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.
- Studio filmgyártó és filmkölesznő kft. (Lévay), V.,** Szemere-u. 9. Tel.: 114-251.
- Szekely Sándor** mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.
- Szenásv-Muckássy** színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.
- Takács film, XIV.,** Thököly-út 116. Tel.: 296-125.
- Tobis film, VII.,** Erzsébet-körút 16. Tel.: 222-603.
- Telefongyár R. T., XIV.,** Hungária-körút 126-128. Tel.: 297-930.
- Turul Szépműves Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet, VIII.,** József-körút 35. Tel.: 330-766.
- Turul Szövetség Szépműves B. E.** vetítő mozgalmi törzs, VIII., Rökk Szilárd-utca 20.
- Ufa film, IV.,** Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-358. Raktár a házban. Telefon: 389-036.
- Universal film, VIII.,** Népszínház, 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.
- Valter** reklámanyagkölesznő, vetítővászón-karbantartás, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 222-108.
- Váci Dezső,** a MAGYAR FILM f. szerkesztője, VIII., Ullói-út 42. T.: 136-383.
- Wamoscher Béla** dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 137-433.
- Warner Bros. First National, VIII.,** József-kr. 30-32. Tel.: 132-590, 142-461. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.
- Zeneszerzők Szövetkezete, IV.,** Gerliczy-utca 3. Tel.: 189-306.